

- دوشنبه ۲۶ خردادماه ۱۴۰۴**
- سال هفدهم - شماره ۳۱۴۴**

سپهرغرب، گروه کشاورزی - طاهره ترابی‌مهوش؛ معاون پژوهش، فناوری و یافته‌های پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری کشور با تأکید بر اینکه بر اساس آمار، درصد بالایی از آب قابل استفاده در کشور، برای مصارف کشاورزی و در اراضی آبی هزینه می‌شود؛ بنابراین، توجه به مدیریت بهینه آب در این بخش بسیار حائز اهمیت است، گفت؛ مدیریت منابع آب باید بر اساس توان بوم‌شناختی منطقه انجام شود.

بخش کشاورزی، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده آب در کشور است. از این رو اهمیت آب در این بخش بسیار اهمیت دارد. آبیاری از نظر علمی تعابیر مختلفی دارد اما به معنای واقعی کلمه، بخش آب روی زمین برای نفوذ در خاک به‌منظور استفاده گیاه و تولید محصول می‌باشد. هرچند فقط ۱۰ درصد از زمین‌های کشاورزی دنیا زیر آبیاری قرار دارند و ۸۵ درصد بقیه به‌صورت دیم و بدون آبیاری مورد استفاده قرار می‌گیرند، اما نیمی از تولیدات کشاورزی و غذایی مردم جهان از همین زمین‌های آبی حاصل می‌شود که این خود نشان‌دهنده اهمیت و نقش آبیاری در بخش کشاورزی است.

کنته حائز اهمیت اینکه بیش از ۸۰ درصد اتلاف منابع آب، به‌دلیل استفاده نکردن از فناوری‌های پیشرفته آبیاری در این بخش به هدر می‌رود که یقیناً اراضی آبی استان همدان نیز از این قاعده مستثنی نیست.

بر این‌اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا درخصوص مدیریت آب در اراضی آبی با معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری کشور و نیز تنی چند از دهباران روستاهای استان همدان گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید؛

دکتر محمدرضا غریب‌رضا به تشریح چالش‌های مدیریت آب در بخش کشاورزی و راهکارهای پیشنهادی برای بهینه‌سازی مصرف آب پرداخت و گفت؛ در این مبحث در ابتدا می‌بایست به اهمیت موضوع آبیاری در کشاورزی اشاره کرد چراکه یکی از بخش‌های کلیدی کشاورزی است که بالاترین میزان مصرف آب را در کشور ما به خود اختصاص می‌دهد.

وی با تأکید بر اینکه بر اساس آمار، درصد بالایی از آب قابل استفاده در کشور برای مصارف کشاورزی هزینه می‌شود؛ بنابراین، توجه به مدیریت بهینه آب در این بخش بسیار حائز اهمیت است، ابراز کرد؛ مدیریت منابع آب باید بر اساس توان بوم‌شناختی منطقه انجام شود.

وی با اشاره به اینکه این توان به عواملی مانند میزان بارش و نوع خاک بستگی دارد افزود؛ به‌عنوان مثال، در استان همدان، کشت محصولاتی نظیر چغندر و سیب‌زمینی معمول است که مصرف آب بالایی دارند، در باغ‌های شهرستان نهاوند نیز شاهد کشت سیب درختی هستیم در صورتی که تولید یک کیلوگرم سیب به ۵۰ لیتر آب نیاز دارد تا به دست مصرف‌کننده برسد به همین دلیل، ضروری است که الگوی کشت و توسعه کشاورزی بر اساس توانایی‌های آب در دسترس تنظیم شود.

این مسئول همچنین به ضرورت کاهش فشار بر منابع آب زیرزمینی اشاره کرد و گفت؛ اگر ما به‌طور مداوم به برداشت از منابع آب زیرزمینی ادامه دهیم، در زمان کوتاهی با مشکل جدی مواجه خواهیم شد، به همین خاطر، تغییر در الگوی کشت و روی آوردن به محصولات کم‌مصرف در اراضی که در آن‌ها کشت آبی انجام می‌شود، بسیار مهم است.

غریب‌رضا در ادامه، به راهکارهایی مانند

به گفته معامله‌گران بورس شیکاگو (CBOT)، برخی صندوق‌های پوشش ریسک که طی ماه‌های گذشته در موقعیت فروش (دوره کوتاه) بودند، برای جلوگیری از زیان‌های آتی به سرعت اقدام به بستن موقعیت کردند. گزارش تازه کمیسیون معاملات آتی کالای آمریکا نشان می‌دهد که مجموع موقعیت‌های فروش در ذرت آمریکا تا قبل از امروز به بالاترین سطح ۹ ماه گذشته رسیده بود؛ اقدامی که به تشدید فشار خرید اجباری در ساعات ابتدایی معاملات منجر شد.

استفاده از فناوری‌های نوین آبیاری، ازجمله آبیاری قطره‌ای اشاره کرد و گفت؛ این فناوری‌ها می‌توانند به کاهش مصرف آب و افزایش بهره‌وری کمک کنند؛ البته باید به این نکته توجه داشته باشیم که هزینه‌های بالای این فناوری‌ها ممکن است برخی کشاورزان را از استفاده از آن‌ها بازدارد، در این زمینه همراهی جهاد کشاورزی امری انکارناپذیر در مسیر کشاورزی پایدار است.

وی ضمن تأکید بر اهمیت تغییر الگوی کشت و نیاز به آموزش کشاورزان خاطرنشان کرد؛ وزارت جهاد کشاورزی باید الگوهای کشت مناسب را بر اساس وضعیت منابع آب در هر استان ارائه دهد و کشاورزان را تشویق به پیروی از این الگوها کند از طرفی کشاورزانی که در مواجهه با کمبود آب دچار مشکل می‌شوند، باید به تغییر روش‌های کشت خود روی آورند و از مشاوره‌های کارشناسان و مراکز تحقیقات کشاورزی بهره‌مند شوند.

وی در پایان خاطرنشان کرد؛ امسال بارش‌ها به‌طور متوسط ۴۰ تا ۵۰ درصد کمتر از سال‌های گذشته بوده، در این شرایط، ضروری است تا کشاورزان از آب به‌طور بهینه استفاده کرده و در راستای کاهش سطح کشت و بهره‌وری بیشتر از آن اقدام کنند چراکه تنها در این صورت است که می‌توان امیدوار بود که بارش‌های مناسب در سال‌های آینده، مشکلات کنونی را برطرف کند.

در ادامه دهیار روستای دهپیاز که بخش اعظمی از اراضی تحت کشت آن آبی است عنوان کرد؛ مساحت کل اراضی کشاورزی روستای ما حدود هزار هکتار است که محصولات اصلی کشت‌شده در این اراضی شامل سیب‌زمینی، گندم، جو و یونجه است.

کشاورزی

توان بوم‌شناختی منطقه، رمز مدیریت آب در اراضی آبی

کاهش سطح کشت در پایین رفتن سطح آب چاه‌ها

عشقلعی خلع به روش‌های آبیاری در این منطقه اشاره کرد و گفت؛ بیشتر آبیاری‌ها به‌صورت بارانی انجام می‌شود که اخیراً به علت کمبود آب، از سیستم آبیاری قطره‌ای بهره می‌بریم.

وی درخصوص نحوه تأمین آب مورد نیاز برای اراضی کشاورزی روستا اظهار کرد؛ آب مورد نیاز ما عمدتاً از چاه‌های برقی تأمین می‌شود.

دهیار روستای دهپیاز در ادامه به چاه‌های غیرمجاز در این منطقه اشاره و اذعان کرد؛ کمبود آب طی سال‌های اخیر به‌شدت بر کشاورزی ما تأثیر گذاشته و آب موجود در چاه‌ها نیز به‌شدت کاهش یافته است.

خلج با بیان اینکه گرچه استفاده از آبیاری قطره‌ای تاحدودی در چالش آب کشاورزی کمک‌کننده بوده اما کاهش آب در دسترس به‌صورت محسوس در کاهش میزان برداشت از اراضی تأثیر داشته، عنوان کرد؛ در خصوص تغییر الگوی کشت نیز باید بگویم کشاورزان توجهی به کشت‌های کم‌آب‌بر ندارند و در نهایت به‌دلیل توجه نکردن به این موضوع، شرایط برای ما روزبه‌روز سخت‌تر می‌شود.

وی با تأکید بر اهمیت تغییر نگرش‌ها در بین کشاورزان از طریق آگاهی‌بخشی و آموزش‌های ترویجی ادامه داد؛ امیدوارم از طریق تشویق جهاد کشاورزی کشاورزان بیشتری به کشت‌های سازگار با کم‌آبی روی آورند.

در ادامه دهیار روستای امزاجرد نیز با بیان اینکه از یک هزار و ۸۰۰ هکتار زمین زراعی این روستا، به‌دلیل بحران خشک‌سالی، سال جاری ۳۰۰ تا ۴۰۰ هکتار از اراضی زیر کشت نرفته گفت؛ آبیاری این اراضی به‌طور عمده از منابع زیرزمینی و از طریق چاه‌ها انجام می‌شود.

بی‌الله عظیمی ادامه داد؛ البته تا چند سال پیش براساس اطلاعات موجود، آب ۵۰۰ تا ۶۰۰

هکتار از اراضی از رودخانه اطراف روستا تأمین می‌شد که متأسفانه این رودخانه نیز خشک شده است.

وی با اشاره به اینکه کل اراضی این روستا آبی است، تشریح کرد؛ در حال حاضر عمده اراضی روستا زیر کشت گندم و جو رفته و تنها ۷۰ تا ۸۰ هکتار باغ انگور است.

بعد دیگر مدیریت آب، کنترل آب‌های زیرزمینی به کشت سیب‌زمینی و یونجه اختصاص یافته تشریح کرد؛ در مورد تعداد چاه‌های موجود در این روستا باید بگویم در حال حاضر ۱۰۰ حلقه چاه در روستا داریم که حدود ۱۰ تا ۱۵ چاه غیرمجاز هستند که البته از این تعداد هفت یا هشت حلقه از آن‌ها نیز مسدود شده‌اند.

دهیار روستای امزاجرد با ابراز ناراضایتی از وضعیت کنونی کشاورزانی که چاه غیر مجاز آن‌ها مسدود شده گفت؛ این مسدودسازی‌ها گرچه مزایای فراوانی در راستای مدیریت آب دارد اما باعث بیکاری خانواده‌ها و کاهش درآمد آن‌ها شده است.

عظیمی درخصوص روش‌های آبیاری نیز عنوان کرد؛ آبیاری ما غالباً به‌صورت بارانی است و در چند سال اخیر برخی از اراضی نیز با حمایت‌های جهاد کشاورزی به آبیاری قطره‌ای مجهز شده‌اند.

وی تصریح کرد؛ درخصوص ارائه الگوی کشت در پی کاهش بارندگی‌ها و پایین رفتن سطح آب چاه‌ها باید بگویم ما از دیرباز موضوع تنوع کشت زمین کشت می‌کنیم، بدان معنا که تک‌محصولی را دنبال کرده و همه نوع محصولی را بنا به نیاز کار نمی‌کنیم، اما با این حال اقتصادی بودن کشت به مشکل برمی‌خورد.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد؛ مدیریت آب در اراضی آبی یکی از مهم‌ترین چالش‌ها و مسائل اساسی در کشاورزی پایدار و بهبود

نهاده‌های دامی گفت؛ «بیش از ۶۰ درصد قیمت تمام‌شده خوراک دام در ایران به کرایه حمل و انرژی مرتبط است؛ بنابراین جهش موازی نفت و غلات، فشار مضاعفی بر تولیدکنندگان داخلی وارد می‌کند.»

با وجود واکنش قیمتی شدید، وزارت کشاورزی ایالات متحده (USDA) اعلام کرد که موجودی جهانی گندم و ذرت برای سال زراعی ۲۴–۲۰۲۵ همچنان در سقف پنج‌سال اخیر قرار دارد و عوامل بنیادین بازار در میان‌مدت اجازه ماندگاری قیمت‌های فعلی را نمی‌دهد؛ با این حال، ناظران هشدار می‌دهند در صورت تداوم تنش نظامی یا بسته شدن گذرگاه‌های کلیدی انرژی و کالا در خاورمیانه، سناریوی افزایش بیشتر قیمت دور از انتظار نیست.

در ایران، معاونت بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی تشکیل کمیته ویژه پایش بازار نهاده را ابلاغ کرد. طبق اعلام این کمیته، سهمیه کتجاله سووا برای دامداران خرد از هفته آینده ۱۰ درصد افزایش می‌یابد تا فشار هزینه‌ای به تولید گوشت

 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	

تأمین خوراک دام و طیور ایران اهمیت مضاعف دارد. رئیس هیأت‌مدیره اتحادیه واردکنندگان

خرید تضمینی گندم به ۳ میلیون و ۱۵۰ هزارتن رسید

۱٫۵ میلیارد دلار ارز از کشور خارج می‌شود. هاشمی با اشاره راهکار پایداری تولید و خودکفایی گندم بیان کرد؛ بخش اعظم نیاز به واردات گندم شرایط جوی بود که موجب شد بیش از ۷۵ درصد مزارع از بین رود و در کنارش تأمین نهاده، استفاده از بذور سازگار با خشکسالی و توسعه مکانیزاسیون که می‌تواند در زمان خشکسالی کمک کند.

عضو شورای قیمت‌گذاری محصولات اساسی با بیان ایک گفت؛ در حال حاضر کشت گندم آبی و دیم مشکل داریم و در بخش دیم مربوط به زیرساخت‌ها و تکنولوژی شخم، کشت مستقیم و انتخاب بذور سازگار با کم آبی و خشکسالی است

که اینها در کنار کم بارشی تهدید کننده هستند. از طرف دیگر در ۲ میلیون هکتار مزارع آبی مشکلات تکنولوژی، علم، قطع برق چاه‌های کشاورزی و آب مورد نیاز پشت سدا تهدید کننده کشت هستند که راندمان کاهش یابد.

نوری افزود؛ این سومین کمپسیون مشترک اقتصادی دولت چهاردهم با کشورهای دوست و همسایه است و مهم‌ترین ضمانت اجرایی تفاهم‌های امروز، اسراییل، گفت؛ کالاهای اساسی کشاورزی برای شرایط بحرانی در کشور تدارک و ذخیره‌سازی شده و به بازار عرضه می‌شود، بنابراین مردم در این زمینه آرامش خود را حفظ کنند.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اظهارداشت؛ از ساعت ۵ صبح امروز جلسه اضطراری در وزارت جهاد کشاورزی تشکیل شده و پایش و رصد کالاها در استان‌های کشور، حاکی از آن است که هیچ‌گونه کمبودی در حوزه کالاهای اساسی و نهاده‌ها نداریم.

وی ادامه داد؛ جابجایی کالاهای اساسی کشاورزی و بازررسانی اقلام گوشت قرمز،

 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	

کالاهای اساسی به اندازه کافی موجود است

 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	
 	

گوشت مرغ، تخم‌مرغ، برنج، آرد و روغن و سایر محصولات مورد نیاز مردم درحال انجام است. معاون وزیر جهاد کشاورزی در همین حال تصریح کرد؛ کشتارگاه‌ها و مراکز عرضه و جابجایی کالاها و محصولات آماده کار هستند.

وی در مورد تأمین نان مورد نیاز مردم نیز تأکید کرد؛ تا اطلاع ثانوی، نوبت‌های تعطیلی نانویی‌ها برای پخت نان محدود شده است. علایی‌مقدم گفت؛ از بامداد امروز با پیگیری‌های که از سازمان‌های جهادکشاورزی، شرکت بازرگان دولتی ایران، شرکت پشتیبانی امور دام، تعاونی‌ها، اتحادیه‌ها، تشکل‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای در زمینه عرضه محصولات اساسی کشاورزی داشتیم، خلائی در کشور وجود ندارد.

وی با اشاره به حضور یکی از معاونان وزیر جهادکشاورزی در استان آذربایجان شرقی که مورد حملات هوایی قرار گرفته است، اذعان داشت؛ موقعیت و مسایل به طور کامل با همکاری سازمان جهادکشاورزی این استان در حال پیگیری است.

و لبنیات مهار شود. در سطح بین‌الملل، معامله‌گران به دقت واکنش‌های بعدی دو طرف و میزان پایداری خطوط کشتیرانی در خلیج فارس و شرق مدیترانه را زیر نظر گرفته‌اند. شرکتی بیمه لویبدز لندن در یادداشتی به مشتریان خود اعلام کرد نرخ بیمه جنگ برای نفتکش‌ها و کشتی‌های قله‌بر که از تنگه هرمز عبور می‌کنند، «به طور موقت» ۴۰ درصد بالا می‌رود، تصمیمی که می‌تواند هزینه واردات غلات به آسیا و خاورمیانه را مستقیماً افزایش دهد.

«آرون دالر»، استراتژیست کالایی بانک جی‌پی مورگان، در گفت‌وگو با وال‌استریت ژورنال خاطرنشان کرد؛ «بازار غلات این روزها در وضعیت شکننده‌ای قرار دارد؛ هر تکانه ژئوپولیتیکی می‌تواند بیهانه‌ای برای جهش یا سقوط چنددلاری باشد. نکته کلیدی آن است که آیا تورم انتظاری سرمایه‌گذاران از مسیر کالاهای غذایی، به سیاست‌های پولی بانک‌های مرکزی منتقل می‌شود یا خیر.»

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ رئیس بنیاد ملی گندمکاران گفت؛ بنابر آمار از ابتدای فصل

کشت فراسرزمینی ایران در اراضی قزاقستان افزایش می‌یابد

سپهرغرب، گروه کشاورزی؛ وزیر جهاد کشاورزی با اشاره به گسترش همکاری در زمینه کشت فراسرزمینی ایران در اراضی مستعد قزاقستان، گفت؛ مبادلات تجاری و بازرگانی در بخش‌های مختلف میان دو کشور توسعه می‌یابد.

غلامرضا نوری قزلقه در حاشیه بیستمین نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و قزاقستان در آستانه پایتخت این کشور، با اشاره به ظرفیت‌های گسترده همکاری میان دو کشور، خاطرنشان کرد؛ اسناد همکاری در محورهای مختلف پیشتر تهیه و بررسی شده بود و امروز در بخش‌های مختلف، ایران به عنوان مادرکنشی کمیسیون مشترک رسید.

وی با اشاره به محورهای مهم اسناد مشترک همکاری ایران و قزاقستان

ادامه داد؛ حوزه‌های صنعت و معدن، همکاری‌های علمی و فنی، پزشکی و سلامت، گردشگری، امور فرهنگی، انرژی، حمل و نقل و لجستیک همچنین استفاده از کریدورهای شمال– جنوب و شرق– غرب و بنادر شمالی ایران از موضوع‌های مهم این سند همکاری است.

نوری به ظرفیت‌های بالای ایران و قزاقستان در بخش کشاورزی اشاره کرد و گفت؛ تفاهم‌های گسترده‌ای در این حوزه صورت گرفته است؛ ایران به عنوان مادرکنشی

لبنیات، میوه، سبزیجات و صیفی به قزاقستان